

Bilaga 3. Skötselplan

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET NYVALLEN-RÄNNBERG

Innehåll

Beskrivningsdel

1. Syftet med naturreservatet och naturvårdsförvaltningen
2. Beskrivning av bevarandevärden
 - 2.1 Administrativa data
 - 2.2 Områdesbeskrivning
 - 2.3 Beskrivning av prioriterade bevarandevärden
 - 2.4 Bevarandevärden för friluftsliv
 - 2.5 Natura 2000
3. Källförteckning

Plandel

4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder
5. Anordningar för information och friluftsliv
6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder
7. Uppföljning
 - 7.1 Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd
8. Renhållning
9. Utmärkning av naturreservatets gräns
10. Tillsyn
11. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Skötselplanen bör revideras vart tionde år. Resultat från genomförda uppföljningar av bevarandemålen och ny kunskap kan påkalla en tidigare revision.

BESKRIVNINGSDDEL

1. SYFTET MED NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Det huvudsakliga syftet är att bevara befintliga och framtida naturvärden i avsikt att säkerställa gynnsam bevarandestatus för de arter och naturtyper som finns i området. Med detta avses i huvudsak att naturtypen skall ha en utbredning minst motsvarande nuvarande areal och innehålla tillräckligt av de strukturer och företeelser som är av betydelse för arterna ingående i naturtyperna *Västlig taiga* (9010), *Fattiga och intermediära kärr* (7140) och *Örtrik näringsrik skog med gran av fennoskandisk typ* (9050) t.ex. hönsfåglar och hackspettar enligt EU:s fågeldirektiv, kryptogamer samt vedlevande insekter. All skogsmark skall lämnas för fri utveckling.

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten skall kunna bedrivas i hela reservatet.

2. BESKRIVNING AV BEVARANDEVÄRDENA

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Nyvallen-Rännberg
Skyddsform	Naturreservat
Län	Jämtland
Kommun	Åre
Väggkartan	
Fastigheter	Del av Rännberg 1:36
Areal	302 ha
Produktiv skogsmark	232 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län
Markslog och naturtyper (ha); Västlig taiga (9010)*, naturlig gammal granskog Näringsrika skogar (9050) Fattiga och intermediära kärr (7140)	207 ha 25 ha 65 ha
Prioriterade bevarandevärden; Markslog Naturtyper Strukturer Växt och djursamhällen Rödlistade arter Friluftsliv	Skog Se ovan Död ved, gammal gran Fåglar, vedsvampar, lavar och insekter Upplevelse

* Prioriterade naturtyper enligt EU:s habitatdirektiv för N 2000

2.2 Områdesbeskrivning

Reservatsförslaget omfattar ett cirka 302 ha stort, relativt lite påverkat område huvudsakligen bestående av grandominerad naturskog, varav något mindre än en tiondel av arealen (ca 65 ha) har klassats som urskogsartad i naturvärdesinventeringen 2003. Tyvärr är en del av den särskilt skyddsvärda urskogsartade granskogen redan borta idag. Området är lätt kuperat med nivåskillnader mellan 510 och 660 m ö.h. Det är beläget strax nedanför Riksskogstaxeringens fjällnära gräns och utgör ett fint och unikt exempel på den naturliga övergången mellan boreal skog och fjälltaiga i väst-Jämtland. Beståndsåldern i den urskogsartade delen i norr uppgår till minst 150 år och i övriga delar av objektet till omkring 130-140 år.

Berggrunden utgörs av kalkfyllit och kalkglimmerskiffer. Större delen av det föreslagna reservatsområdet täcks av moig morän med inslag av hällmark och en mindre del torv/organogena sediment, vilka är utsträckta i ungefärlig syd-nordlig riktning.

Nyvallen Rännberg är högt beläget i det så kallade Jämtlandspasset där klimatet har en uttalad maritim (oceanisk) prägel, med förhållandevis små temperaturskillnader såväl dygns- som årsvis. Klimatet är relativt kallt och fuktigt och humiditeten är hög. Gran är det dominerande trädslaget. Av flera skäl har skogar av liknande höjdlägeskaraktär tidigare utnyttjats relativt lite för skogsbruk. Tillväxten i höjdlägen av detta slag är också relativt låg. De klimatiskt betingade faktorerna i kombination med de

skogshistoriska har bidragit till de höga naturvärden som idag finns bevarade i det föreslagna reservatsobjektet. Skogen är ofta gles och trots hög ålder är träden ofta måttligt grova och sällan särskilt höga. Granarna är formade av stora snölaster med nedåtriktade förhållandevis korta grenar. Inte sällan uppkommer stambrott på grund av de stora upplegorna i samband med hård vind, vilket har bidragit till den kontinuerliga tillgången på död ved. Den höga humiditeten, skyddet mot mekanisk påverkan och det stora ljusinsläppet gynnar bland annat många lavararter. Området hyser flera sällsynta och hotade arter som är beroende av lång, obruten skoglig (träd-) kontinuitet.

Spår av plockhuggning förekommer i stort sett inom hela området, men likväl besitter skogen en hög grad av orördhet och naturlighet. Lokalt är granen (*Picea abies*) rikligt draperad med hänglav, mest frekvent av garnlav (*Alectoria sarmentosa*). Lövinslaget beräknas i genomsnitt uppgå till mindre än 5 %, huvudsakligen dominerat av björk (*Betula* sp.), men här finns även solitära sälgar (*Salix caprea*), framför allt i den sydöstra delen. Sälgarna är oftast be vuxna med lunglav (*Lobaria pulmonaria*) och ibland skrovellav (*Lobaria scrobiculata*).

Död ved av både gran och löv förekommer i varierande omfattning, lokalt är mängden död ved mycket stor, speciellt i utpekade värdekärnor. Ett antal mindre myrar samt en större tjärn, Nyvalltjärnen finns även i området. Söder om den sistnämnda tjärnen finns en gammal övergiven vall, Nyvallen, som håller på att växa igen.

Området avvattnas bland annat genom Nyvalltjärnen via den bäck som rinner vidare ner till Gevsjön, via några mindre bäckar ner till Gevsjöströmmen i väster, i norr genom Lappdalsbäcken och Buttulsbäcken, vilka mynnar i Bodsjön och Tännsjön, vidare genom Tännforsen och Norängesströmmen ner till Indalsälven strax väster om Sta.

En skogsbilväg leder in i området från E14 vid Böle. Strax innan Gevsjönäset finns en relativt nybruten skogsbilväg som går upp mot Storberget ända upp till det urskogsartade området i objektets norra del.

Översiktlig skogsinventering (ÖSI) liksom nyckelbiotopsinventeringar saknas inom hela Rännbergsområdet.

Norra delen

Delområdet i det föreslagna reservatsobjektets norra del utgörs huvudsakligen av örtrik näringsrik urskogsartad granskog med högorter som nordisk stormhatt (*Aconitum lycotonum*), torta (*Cicerbita alpina*), kransrams (*Polygonatum verticillatum*) och skogsnäva (*Geranium sylvaticum*) på lite fuktigare partier och med inslag av lågorter som bland andra ekbräken (*Gymnocarpon dryopteris*), harsyra (*Oxalis acetosella*), ekorrbär (*Maianthemum bifolium*) och hönsbär (*Cornus suecica*) där det är lite torrare. Kavernularia (*cavernularia hultenii*), rödbrun blekspik (*Sclerophora coniophaea*), norsk näverlav (*Platismata norvegica*) och gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*) är exempel på rödlistade lavar som påträffats här. Därtill finns gott om spår av tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*).

Västra och södra delarna

Dessa delar omfattas av den vackert belägna Nyvalltjärnen omsluten av urskogsartad granskog. Här dominerar lågörter, med inslag av bärris. Lövandelen begränsas till < 5 % i denna del. Även här finns död ved, stående och liggande, framför allt i delområdets värdekärna, nordost och väster om Nyvalltjärnen. Solitära äldre sälgar finns här och var och mindre granar på de skogbevuxna myrarna är ofta hänglavsrika, huvudsakligen bevuxna av garnlav (*Alectoria sarmentosa*). Exempel på påträffade rödlistade arter är gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*), skrovellav (*Lobaria scrobiculata*) och liten sotlav (*Cyphelium karelicum*).

Kulturpåverkan

Skogen är plockhuggen under 1900-talets början. Därefter har ingen systematisk avverkning skett.

2.3 Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Dagens naturvärden är främst knutet till områdets granskogspartier med höga beståndsåldrar och rikligt med död ved av gran.

2.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Såsom varande ett naturskogslandskap nära den fjällnära skogsgränsen finns även andra bevarandevärden än de rent biologiska. I likhet med skog ovan fjällnära gräns har de nära fjällnära skogarna höga befintliga och potentiella värden för rekreation och naturupplevelser för friluftslivet och som referenslandskap för orörda boreala skogsekosystem.

Närheten till det turisttöta Åre-Duvedområdet och till Storlien gör det relativt lättillgängliga och unika reservatsobjektet attraktivt för friluftslivet i Åre-Storlienområdet i västra Jämtland. Det kan bidra till annorlunda och värdefulla upplevelser utöver det som de annars vanligtvis starkt exploaterade turistområdena och därtill hörande aktiviteter erbjuder.

Vidare finns det frekvent besökta Tännforsens naturreservat, endast 2,5 km från reservatsområdet. Den skyddsvärda gammelskogen i Nyvallen-Rännberg kan därför bli ett bra komplement för besökare till kommunens olika turistattraktioner.

2.5 Natura 2000

Området är inte föreslaget som Natura 2000-område. Dock finns följande naturtyper representerade i området som ingår i habitatdirektivet i Natura 2000:

Västlig taiga (9010*) 207 ha

Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ (9050) 25 ha

Fattiga och intermediära kärr (7140) 65 ha

* Prioriterad naturtyp enligt EU:s habitatdirektiv

Ingående arter enligt EU: s artdirektiv/annex 1: A 104 *Bonasia bonasia* Järpe, A 108 *Tetrao urogallus* Tjäder, A 241 *Picoides tridactylus* Tretåig hackspett, A 236 *Dryocopus martius* Spillkråka.

3. KÄLLFÖRTECKNING

- Länsstyrelsen Jämtlands län. Naturvärdesinventering 2003, 2005, 2006 Anders Nylén, Lisa Öberg, Göran Eriksson.
- Länsstyrelsen i Jämtlands län. Förslag till beslut och skötselplan 2007, Göran Eriksson

PLANDEL

4. SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER

Skötselområdet omfattas av all skogsmarksareal (232 ha).

Bevarandemål:

Areal

Arealen västlig taiga skall vara av (minst) samma omfattning som vid tidpunkten för utpekandet d.v.s. cirka 232 ha.

Struktur och funktion

- Endast inhemska trädslag får förekomma.
- Ingen eller försumbar påverkan på hydrologin från t.ex. markavvattning.
- Skogen ska vara flerskiktad och/eller olikåldrig.
- Död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier skall förekomma med i genomsnitt minst 40 m³ (nedre tröskelvärde 20 m³) per hektar, alternativt 20 % (nedre tröskelvärde 15 %) av virkesvolymen/ha
- I genomsnitt cirka 20-35 % av den döda veden skall vara stående.

Typiska arter

Populationerna av de i området övrigt kända typiska arterna ska vara livskraftiga på lång sikt.

Skötselåtgärder

Inga skogliga skötselåtgärder. Området lämnas för fri utveckling

5. ANORDNINGAR FÖR INFORMATION OCH FRILUFTSLIV

Bevarandemål

Rörligt friluftsliv skall kunna bedrivas. Friluftslivets intresse skall dock underordnas intresset att bevara naturkvaliteterna. En lämplig mindre parkeringsplats skall anläggas i anslutning till informationstavlan. Aktuell information om reservatet skall finnas på Länsstyrelsens hemsida.

Åtgärder

Hänvisningstavla och informationstavla (läge: se skötselplankarta)

Kontroll av p-platsens skick skall ske regelbundet och åtgärdas efter behov.

6. SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Igångsättande av åtgärder (år) avser år efter att reservatet vunnit laga kraft

<i>Skötselåtgärder</i>	<i>År</i>	<i>Var</i>	<i>Prio</i>	<i>Kostnad/Finansiering</i>
Informationstavlor och hänvisningsskyltar	1	Enligt skötselplankarta	1	30000(reservatsanslag)
Tillsyn	Löpande		2	5000/år (reservatsanslag)

7. UPPFÖLJNING

Naturvårdsförvaltaren eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare dokumenterar utförda skötselåtgärder, tillsyn över föreskrifter samt uppföljning av bevarandemål. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för finansiering av planerade och utförda skötselåtgärder.

7.1 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL OCH GYNNSAMT TILLSTÅND

<i>Skötselområde</i>	<i>Parametrar</i>	<i>Prioritet</i>	<i>Tidpunkt</i>
All skogsmark	Volym död ved av gran. m ³ /ha	1	Vart 5:e år

8. RENHÅLLNING

För renhållning i terrängen svarar naturvårdsförvaltaren.

9. UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS

Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

10. TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren skall utföra fortlöpande tillsyn av reservatet.

11. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Staten bekostar utmärkning av reservatets gränser, tillsyn, och löpande underhåll.

